

[C. C. Heilesen.]

der viste, at der i 1925, bortset fra Sønderjylland, var 16 272 Udsalgssteder for stærke Drikke her i Landet mod 12 296 i 1920, altsaa en Forøgelse i disse Aar af Antallet af Udsalgssteder for stærke Drikke med ca. 4 000. Medtages Sønderjylland, hvor der var 1 055 Udsalgssteder for stærke Drikke, var der ifølge den sidste officielle Beretning i Danmark 17 327 Udsalgssteder for stærke Drikke.

Af Udskænkingssteder for stærke Drikke var der ifølge det samme Tabelværk i 1920 3 673 og i 1925, bortset fra Sønderjylland, 3 523, eller, hvis de 627 Udskænkingssteder i Sønderjylland medregnes, i alt 4 150 Udskænkingssteder.

Det vil sige alt i alt ca. 21 500 Steder, hvor stærke Drikke sælges eller udskænkes.

I vide Kredse i vort Folk raader den Opfattelse, at Spørgsmaalet om Veje og Midler til at begrænse dette store Antal af Udsalgssteder og Udskænkingssteder for stærke Drikke og de samfundsmæssige Følger heraf er et saare betydningsfuldt Spørgsmaal. Det er paa Løsningen af dette Spørgsmaal, det Forslag til Lov om Foranstaltninger til Ædruelighedens Fremme tager Sigte, som jeg paa Medforslagstilleres og egne Vegne har den Ære at fremsætte for det høje Ting.

Lovforslagets Hovedbestemmelser er overensstemmende med Bestemmelserne i det Forslag, der er stillet af et Mindretal i den Betænkning, som den 16. September 1927 blev afgivet af den anden Ædruelighedskommission, og gaar ud paa at bringe til Anvendelse paa Alkoholspørgsmaalet to Hovedgrundsætninger for Afgørelse og Ordning af Samfundsanliggender, som jeg ogsaa ved anden Lejlighed har taget til Orde for, nemlig dels Decentralisationsprincippet eller Lokalstyrets Princip og dels det umiddelbare Folkestyres Grundsætning eller det Princip, hvorefter Vælgerne i Stedet for at tage Stilling til de forskellige Partier faar Adgang til umiddelbart at tage Stilling til selve den enkelte Sag, et Princip, der i særlig Grad er begrundet med Hensyn til Alkoholspørgsmaalet, fordi dette Spørgsmaal — for Tusinder af Hjem mere betydningsfuldt end de fleste af de Spørgsmaal, der skiller Partierne — samler og skiller uafhængigt af de sædvanlige Partirammer, saaledes som det ogsaa finder sit Udtryk deri, at de ti Medlemmer, der forelægger nærværende Forslag, tilhører fire forskellige Partigrupper her i Tinget.

Ud fra den Grundsætning, der i særlig

Grad gælder for Alkohollovgivningen, som berører store Befolkningskredses daglige eller selskabelige Vaner, at de Foranstaltninger, der træffes ved Lov eller i Henhold til Lov for at virke heldigt og formaals-tjenligt bør træffes efter Initiativ og Beslutning af Befolkningen selv, ligesom gro ud af Befolkningens eget Liv, gaar Lovforslaget ud paa at give Vælgernes Flertal Adgang til at begrænse og eventuelt efterhaanden helt afskaffe Alkoholnæringen fra den mindste politiske Enhed: Kommunen over den større: Amtet og til den største: Staten.

Paa Enkeltheder skal jeg ikke i Dag komme udførligt ind. Det afgørende for Forslagsstillerne er ikke Enkeltheder, hvorom der altid kan forhandles, men Forslagets Hovedprincipper. Idet jeg derfor med Hensyn til Enkeltheder henviser til Forslaget og de ret udførlige Bemærkninger, der ledsager dette, skal jeg om de principielle Synspunkter, der ligger til Grund for Forslaget, gøre følgende Bemærkninger.

En Gennemgang af Forslagets enkelte Kapitler vil vise, hvorledes det søger at bygge videre paa hidtil gældende Lovgivning, paa hidtil gjorte Erfaringer. I Kommunerne fører Forslaget den gældende Lovgivnings Regler om Adgang til Kommuneafstemning videre. Der bliver efter Forslaget ikke som nu blot Adgang til at stemme om en enkelt Beværterbevilling, men 25 pCt. af de kommunale Vælgere kan forlange en Afstemning; og ved den kan et Flertal af Vælgerne bestemme, at der overhovedet ikke mere maa meddeles eller fornyes nogen Adkomst til Fremstilling, Udskænkning, Salg eller Fordeling af stærke Drikke i Kommunen, saaledes at en saadan Vælgerafgørelse ikke kan gøres helt eller delvis betydningsløs af Overbevillingsnævn eller anden Centralmyndighed.

Der er nemlig her et Område, hvor — igennem foreliggende Beslutninger af Overbevillingsnævnet om, at en Kommune skal have et Udskænkingssted for stærke Drikke, som Kommunens Flertal ikke ønsker — efter den gældende Lovgivning Centralmyndighedens Formynderskab ovenfor det stedlige Selvstyres Adgang til at ordne egne Anliggender efter egne Forhold, som den stedlige Befolkning dog bedst selv kender, ikke sjælden giver Anledning til begrundet Utilfredshed.

For at skabe en saa lempelig Overgangstid som muligt vedbliver efter Forslaget, naar der paa den nævnte Maade i en Kommune maatte være truffet Bestemmelse om, at ingen Adkomst til Fremstil-